

Hogyan imádkozunk?

2007. February 15.

Igehirdetés Hajmáskér 2007. 02. 11.

Így szól Istennek Igéje János evangéliumából a 17. résznek az első öt verséből:

Miután ezeket mondta Jézus, tekintetét az égre emelve így szólt: "Atyám, eljött az óra: dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged, mivel hatalmat adtál neki minden halandó felett, hogy mindazoknak, akiket neki adtál, örök életet adjon. Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust. Én megdicsőíttelek téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bízál, hogy elvégezzem: és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt meg a világ lett."

Kedves Testvéreim, Jézus főpapi imájának első sorai ezek. A Mester mielőtt elfognák, Isten gyermeke mielőtt menne a keresztre, imádkozni kezd. És úgy érzem, hogy érdemes nekünk erről az imádságról beszélni. Méghozzá kezdve azzal a külsőséggel, amit mi nagyon sokszor nem alkalmazunk, amit mi másként csinálunk. Hogy is imádkozott Jézus? Miután ezeket mondta Jézus, tekintetét az égre emelve így szólt... Nem tudom, elgondolkoztatok-e már azon, hogy mi, 21. századi keresztyének hogyan imádkozunk? Feltűnt-e már Nektek az, hogy a lesütött szem, a megroggyott váll jelképezheti azt, hogy megalázkodunk Isten előtt, de Isten gyermekeinek - márpedig mi Isten gyermekei leszünk a Krisztus által - szabadna ránézni az ő Mennyei Atyjukra. Vagy legalábbis jelezni azt, hogy Isten valami hatalmas, Isten az emberiségnél sokkal nagyobb lény, és mint ilyet, tekintetünket az égre emeljük.

Tudjátok, az első, a második és a harmadik században ha egy embert imádkozni ábrázoltak, akár festményeken, akár szoborban, az az ember kitérte kezét az ég felé, és fölemelte a fejét. Volt ebben valami hatalmas nyitottság. Én elmondom, Uram, hogy én mit akarok, Te pedig sugározd felém a Te igazságodat. S én elgondolkoztam azon, hogy gyönyörű szimbólum is az, kedves Testvéreim, hogy az imádkozó ember szinte magához próbálja ölelni az egész világot. Persze mondhatnátok azt, hogy zsúfolt templomokban kicsit furcsán nézne ki, hogyha mindenki szétcsapná a kezét, mert talán még arcul is vágná a mellette ülőt. Viszont visszakerdezek, hol vannak a zsúfolt templomok? Kit zavarna ma már, ha visszatérnénk egy ősi hagyományhoz? Kit zavarna, ha visszatérnénk ahhoz, amire Krisztus tanított minket?

Persze nem kell széttárni a kezünket, senki nem várja el tőlünk. Hiszen, fogadjuk el, atyáink is tudhattak valamit, amikor imára kulcsolták a kezüket. Igen ám, de atyáink idejében volt többféle ima. Volt bűnvalló ima, amikor lesütötte a szemét az ember, és meghunyászkodott az Isten előtt. És volt Istennel folytatott beszélgetés, amikor széttette a kezét, mintha hozna valamit, mintha a saját életét tartaná maga előtt, egy tálcán, és azt mondja, hogy Uram, ez vagyok.

És a mi őseink is tudtak valamit. Egy olyan dolgot, ami nekem örök problémám az imádsággal kapcsolatban, amit én egészen ifjú koromban, katolikus gyermekként hallottam először, de hallottam azóta reformátusoktól is, hogy "imádkozzuk el az Apostoli Hitvallást!". Kedves Testvéreim, mit jelent ez a mondat? Mit jelent ez a felszólítás? Az Apostoli Hitvallás nem ima: hitvallás. És épp ezért, megvallom Nektek, őszintén és nyíltan, nagyon zavarnak a lehajtott fejú hitvallások, a bajszunk alatt elmormogott dolgok. A hitvallást egyenes tekintettel végzi az ember. A bűnvallásnál csukja le a szemét, és hajítja le a fejét, mint akinek rejtegetnivalója van. És amikor Istennel beszél és imádkozik, felnéz.

Tudjátok, elgondolkodtam azon, hogy vajon hányan veszik észre, hogy évek óta én a Mi Atyánkot mondván az égre nézek? Főlemelem a tekintetemet. Mert üzenete van. Jézus is az Istenhez fölfelé nézett. Égre emelte a tekintetét, onnét fönről várta a segítséget, onnét fönről várta a válaszokat élete kérdéseire. Oda beszélt, ahova az akkori kor, az ókor embere elképzelte az Istent, s nem volt nyilvánvalóbb jele annak, hogy valaki imádkozik, mint az, hogy széttette a kezét és fölnézett az égre. Persze, kedves Testvéreim, mondhatjátok azt, hogy ma már kétezer évnyi távolságból ezt nem lehet megcsinálni. És én erre azt fogom válaszolni Nektek, hogy de, meg lehet, csak akarni kell. Mint ahogy nagyon sok dolgot az életben azért nem csinálunk meg, vagy azért mondjuk, hogy nem lehet megcsinálni, mert nem is akarjuk igazán. Mert félünk, hogy különnek tartanak minket, mert félünk, hogy kinevetnek minket, mert úgy gondoljuk, hogy talán olyan bohócnak látszunk legalábbis aszerint az elképzelés szerint, ami az imádkozó embert ma egy rogyott vállú, ájtatoskodó, alázatoskodó embernek mutatja, aki föl se emeli tekintetét, hiszen annyira rettegi az Istent, és annyira nyomják saját bűnei.

Dehát Jézus főpapi imádságát pontosan ezért kell nekünk elolvasni. Sőt, ezért kell értelmeznünk és helyretennünk az ebben található gondolatokat. Hogy meglássuk azt, hogy van okunk az égre emelni a tekintetünket. Egyrészt azért, mert higgyétek el, az elmúlt kétezer év alatt nem találtak az ember számára jobb pozíciót, jobb testtartást, vagy ha úgy vesszük, jobb helyet arra, hogy hova helyezzük el az Istent, mint hogy az Ég Ura. Amit az ókori ember kitalált, mind a mai napig működik. Hiszen kiegyenesíti a gerincet amikor fölfelé nézünk, és megtanít minket egyenes derékval állni az Isten előtt, viselve bűneink súlyát, hiszen azok is mi vagyunk, viselve azt, hogy rászorulunk a kegyelmére, és elfogadva

azt a feladatot, ami nem kevés. Jézus azt mondja, hogy "Atyám, dicsőíts meg engem!". Hogy lehet valakit összerogyva dicsőíteni? Hogy lehet valakit lesütött szemmel, behúzott füllel és farokkal, rettegve mondani, hogy "Dicső az Isten". Nem, azt bele kell kiáltani a világba, azt el kell mondani mindenkinek, az ki kell, hogy robbanjon az emberből, mint egy kiáltás.

És ugye örömről és bánatról hova nézünk? Az égre. Oda kiáltunk, hogy "jaj", és oda kiáltjuk, hogy "hála". Jézus azt mondja, eljött az óra, dicsőítsd meg Atyádat, hogy a Fiú is megdicsőítsen Téged. Fölfelé beszél az égre, és nem arról beszél, hogy Uram, meg kell halnom. Nem arról beszél, hogy de rossz lesz nekem, fájni fog. Nem kicsit, nagyon. Hanem arról beszél, hogy a dicsőség pillanata következik az Ő szenvedése által. Hogy az a teher, amit Ő felvállal egy nemes célért, amire feltette az életét, az Isten szolgálata az eljön, azt Ő felvállalja, és azzal dicsőíti az Isten nevét, hogy nem menekül el előle.

Aztán még valamit elmond. Vallást tesz arról, hogy az Atya mindent Neki adott ezen a világon. És innét a 20.-21. század embere talán furcsállhatná a dolgot, "hát ha minden az enyém, akkor mért hozzak érte áldozatot?", "Ha mindent úgyis nekem adott az Isten, hát akkor mért nem parancsolok? Mért nem adok utasítást?", "Jézus, hát bolond vagy te, hogy itt imádkozol, ahelyett, hogy rendelkeznél?". Egy kicsit olyan, mintha összekeverné a feladatokat. "Neked kéne lenézni a mennyi magas égből és azt mondani, hogy te ezt csinálod, te azt csinálod, amazt csinálod". Ehelyett áll égre emelt tekintettel és imádkozik. Megmondom Nektek azt is, miért. Mert erre akar tanítani minket. Mert ez a lényege annak, amit csinál, a főpapi imádságnak. Ez a lényege őseink hitének, akik az egyetemes papságról beszéltek. Hogy mi mindannyian az Isten papjai vagyunk ebben a világban. Más-más rangban, van, akinek lelkipásztor a rangja, van, akinek presbiter a rangja, van, aki egyszerű gyülekezeti tag, de a hitünkben fakadóan, az örökségünkben - amit Krisztus ránk hagyott - fakadóan mindannyian egyben papjai is vagyunk az Istennek. És itt van előttünk a példa: hogyan kell beszélni Hozzá.

Tudjátok, Jézus maga mondja ebben az imában, hogy "az pedig az örök élet, hogy ismernek Téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust". Elgondolkoztatok rajta? Nem az az örök élet, nem az hordozza az örök életet, hogy mi betartunk bizonyos szabályokat. Nem az, hogy valaki maradéktalanul meg tud-e felelni a Tízparancsolatnak. Nem az a kérdés, hogy különböző jogszabályok és törvény paragrafusok szerint milyen emberek vagyunk. Nem. Az a kérdés, hogy tudjuk-e, hogy ki az igazság forrása. Tudjuk-e, hogy hol az Isten. Föl tudjuk-e emelni a tekintetünket, mint ahogy egy fiú ránéz az édesapjára és azt mondjuk: Uram, ez vagyok. Jól-rosszul próbálom végezni a feladatomat, ami a Te ügyed szolgálata, ami a Téged való dicsőítés ebben a világban - segíts. Én csak azt tudom, hogy Hozzá kell beszélnem akkor, ha bajban vagyok, Veled kell meg tárgyalnom először az örömeimet, Néked kell hálát adnom és Tőled kell segítséget kérnem. Nagyon egyszerűen, profán módon lefordítva Jézus imádsága első szakaszának az üzenete ez. Isten dicsőítése nem hatalmas dolgokban történik, hanem lehet egy egyszerű példaadás arról, hogy a "hála Isten"-t és a "jaj Istenem"-et helyesen alkalmazzuk a világban. Az örömben fölnézünk az égre: hála Isten, a bajban fölnézünk az égre: jaj Istenem, most segíts. Ennél nagyobb példát nem lehet adni az embereknek.

Tudjátok, ez az a példa, ami az ateista ember életébe is beszivárgott. Amit azok, akik ütök-vágják, megpróbálják eltaposni az egyházat, azok is alkalmazzák. "Jaj Istenem", "hála Isten". Ott van a hétköznapi életben? Láthatjátok, a legtökéletesebb hitvallásaink, a legtökéletesebb cselekedeteink egy rövid mondatba összesűrítve. Egyik sem a tökéletességről szól. Nem arról, hogy mi milyen bonyolult módon leírt vallási szokásoknak hogyan tudunk megfelelni, hanem arról, hogy a cselekedeteinknek a kiindulója és az érkező pontja az az Isten. Uram, én azért jöttem ebbe a világba - mondja Jézus -, hogy dicsőítsek Téged, és az lesz számomra a legnagyobb dicsőség, hogy Teérted áldozhatom fel magam, és Te adod meg majd a feltámadásban számomra mindazt, ami igazán fontos. Mert Jézus maga is azt mondja: "én megdicsőítlek Téged a földön azzal, hogy elvégzem a munkámat, amelyet rám bízta". Megint egy olyan gondolat, ami elől az emberek nagy része szereti, hogyha elbújhat, elmenekülhet, nem veszi észre.

Az Istent megdicsőíteni egyenlő elvégezni a munkát, amit ránk bízott. Kedves Testvéreim, a keresztyén ember hitelessége és annak a matematikai képlete az, ami előttünk áll. Elvégzem a munkát - hiteles vagyok. Megcsinálom, amit az Isten mond - jól dicsőítem. Ha csak dicsőítem, csak szavaim vannak, hiányzik a képlet másik oldala, akkor tulajdonképpen nem végeztem el a munkát. Akkor nem dicsőítettem az Istent, akkor nincs igazság, nincs örök élet. Tudjátok, arról beszél számomra Jézusnak ez az imája, hogy Nektek is, meg nekem is feladatom van. Feladat, hogy a világ emberei között az Isten dicsőségét kifejezésre juttassam. Ilyen egyszerű mondatokban, mint "jaj Istenem" meg "hála Isten", ilyen egyszerű cselekedetekben, mint hogy egyenes gerinccel szemébe mondjuk a hitvallásunkat embertársainknak, és olyan egyenes, égre néző tekintetekben, mint amit a zsoltáros is leír, hogy szemeimet a hegyekre emelem, onnan jön a segítségem: fönről, az égből, az Istennek országából. Tudjátok, nincs ebben semmi bonyolult. S pontosan ezért olyan könnyű elfelejteni. Tudjátok, nincs ebben semmi nehéz. Mégis az emberek nagy része ezért feledkezik meg róla. Mert ugye jobban néz ki, és látványosabb az, hogy ha valakinek azt mondjuk, hogy akkor vagy igazán mélyhitű, hogyha elzarándokolsz valahová, megkerülőd tizenötször azt a bizonyos dolgot, meghajolsz keletnek vagy nyugatnak tizenhét-szer, közben azt kiáltod hússzor... És minél bonyolultabb szertartásrendet írunk le, az emberek annál lelkesebben követik a dolgot. Miért? Annál jobban el lehet menekülni a valódi hitvallások, a szívből fakadó érzések, és a végrehajtott feladatok elől.

Mert hogy azért lássuk be őszintén, az Istent dicsőíteni egy életen át, az egy nagyon kemény feladat. Ráadásul nagyon kevésbé hálás. Miért? Mert mi, keresztyén embereknek azt kéne mondani, hogy a legnagyobb dicsőség az, hogyha osztozhatunk a mi Mesterünk halálában. Márpedig azt, amit az ókor embere százszázalékosan komolyan vett, hogy Krisztus óta a legdicsőbb halál az a kereszthalál, azután következik a mártírhalál, és az, hogy életemben és halálomban hitvallónak kell lennem, senkinek nem egyszerű. Nem egyszerű, főleg azért, mert szembe kell nézni, hogy miközben olyan nagyon hitvallók akarunk lenni, tévedünk, rossz dolgokat is csinálunk. Olyan szavaink és olyan cselekedeteink

vannak, amelyek méltatlanok hozzánk meg méltatlanok az Istenhez, akit képviselünk. És olyankor valóban az embernek megroggyan a válla, olyankor az ember picinek érzi magát, olyankor az ember úgy gondolja, hogy elbújna az Isten elől, mint ahogy ugye Ádám is tette, amikor a Paradicsomban odakiáltott neki Isten, hogy "Ádám, hol vagy?". Emlékeztek még, a válasz mi volt? "Elbújtam, mert félek Tőled." Aha.

A 21. század egyházának és a 21. század emberének a legjellemzőbb tulajdonsága. Külsőségek mögé bújunk, mert félünk az Istentől. Lehajtjuk a fejünket, és azt mondjuk, hogy ez olyan jó vallásos viselkedés, ez olyan egyházas, olyan alázatos. De miért? Nem szeretünk szembenézni Vele, szembenézni azzal, hogy nem vagyunk tökéletesek, szembenézni azzal, hogy a körülöttünk élők sem tökéletesek, akiket szeretünk, a barátaink, a testvéreink, a szüleink, a házastársaink. Nem tökéletesek, hibáznak ők is. És nagyon felnőtnnek kell lenni ahhoz, hogy ezt még el is tudjuk fogadni. A magunkét azt könnyen megoldjuk, mert magunknak könnyen bocsátunk. Aztán akik közel állnak hozzánk, azoknak már egy kicsit nehezebben. Aztán minél jobban távolodunk önmagunktól, minél kevésbé vagyunk személyesen érintve az ügyekben, annál könnyebben mondunk ítéletet. Csak, kedves Testvéreim, Jézus nem így csinálta. Jézus saját magáról, az Őt körülvevő emberekről nem ítéletet akart mondani, hanem üdvösséget akart hozni nekik. És az üdvösség az a példamutatásban rejlik. Nem a feltétlenül ítéletmondásban, nem azzal, hogy én megmondom a másoknak, hogy mit kéne csinálnia, hanem az, hogy én jól csinálom.

Messze vagyunk még ettől. De legyen ez a János evangéliuma 17. részének első öt verse számunkra egy út kezdete. Induljunk el, közösen, emelt fővel, tiszta hittel, belül alázatosan, de ugyanakkor öntudatosan is a mi Urunk Krisztus útján. Mert nem az a kérdés, hogy vajon mi mit gondolunk az Istenről, nem az a kérdés, hogy mi mit szeretnénk tenni Érte, hanem az, hogy felismerjük-e, hogy azáltal dicsőítettünk meg, ha végrehajtuk a Tőle kapott küldetést, akkor leszünk igazán keresztyének, ha Neki engedelmessékedünk, és higgyétek el, akkor leszünk hitelesek, és akkor leszünk elfogadhatóak, sőt, követendőek a világban, ha mindenkoron tetteinkkel, szavainkkal, az életünk útírányával mutatjuk az embereknek, hogy merre találhatják meg ők is az örök életet. Ámen.

Gyertek, imádkozzunk!

Istenünk, Mennyei Édes Atyánk! Köszönjük Néked, hogy szólsz hozzánk, újra és újra. S a Te szent Fiad Igéjéből megérthetjük saját elhivatásunkat is. Persze nem mindenkire bízol nagy dolgokat, mint Szent Fiadra, de hát nem mindenki olyan erős, mint Ő volt. Add, hogy a mi életünk apró "hála Isten" és "jaj Istenem" szavai hitvallásként csöngjenek a körülöttünk élők fülébe. S add, Urunk, hogy a mi égre emelt tekintetünk újra meg újra az emberek számára bizonyosságtétel legyen arról, hogy mi tudjuk, Tőled jön segedelmünk, hogy Néked kell hálát adnunk, s e világban legfontosabb célunk az, hogy Rólad beszéljünk. Mindenség Istene, adj nekünk erőt és hitet, hogy tudjunk járni a mi Urunk Krisztus útján, hogy ne féljünk, ne rettegjünk, hanem tudjunk elfogadóan, ha kell beletörődve, de ha kell, harcolva a minket körülvevő dolgok ellen, Tőled venni át jelent és holnapot. Ó, Urunk, erősíts minket, támogass minket, s adj hitet, hogy újra meg újra visszatérjünk Hozzád, ha bármiért is letérnénk a Te szent Fiadnak útjáról. Mindenség Istene, légy velünk a Te Szent Lelked által akkor is, amikor külön-külön, egyénekként várjuk Tőled a segítséget, s add, hogy érezhessük atyai gondviselő szeretetedet életünk minden napján, s megdicsőíthessünk Téged ebben a világban, s a Te szent Fiadat, a mi főpapunkat, a Megváltó Krisztust. Mindenség Istene, vigyázz miránk, s adj hitet, erőt azoknak is, akik most nem lehetnek közöttünk. Adj gyógyulást betegeinknek, adj hitet és békességet a szívükben háborúságot hordozóknak, s erősíts minket, hogy napról napra előtted megállva gyermekként mondhassuk a Te szent Fiad imádságát, melyre eképpen tanított minket:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert Tiéd az ország, a hatalom, és a dicsőség mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden emberi értelmet felülhalad meg fogja őrizni a ti szíveiteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.